Warszawa, dnia 5 listopada 2020 r.

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

URZĄD MIASTA IMIELIN
17. 11. 2020
WPŁYNĘŁO
Nr rej 4538 zał -

DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.145.2018.KN.235

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.), dalej *Kpa*, w związku z odwołaniami: Leokadii Wacławowicz, Stanisławy Tomasiak, Zdzisława Tomasiaka, Janusza Stoleckiego, Tomasza Rydzewskiego, Marcina Kotarby, Anny Drobik, Blanki Szlachty, Marka Gabora, Teresy Kulki, Katarzyny Probanowskiej, Jacka Suchockiego, Rafała Kwaśniowskiego, Macieja Wąsa, Urszuli Wawszczyk-Wąs, Janusza Labusa, Tomasza Gila, Antoniego Stadlera, Urszuli Stadler, Krzysztofa Niemczyka, Pawła Ruska, Jerzego Cyprysa, Andrzeja Penczka, Marcina Ochabowicza, Jana Miszczaka, Małgorzaty Miszczak, Agaty Sadowskiej-Kmiecik, Andrzeja Stępnia, Anny Dylong-Moskwy, Gabrieli Lampy, Ireny Orluk, Katarzyny Tomasiak, Krzysztofa Tomasiaka, Małgorzaty Stadler, Joachima Stadlera, Mariusza Piątka, Ewy Bialuchy, Kamila Bialuchy, Sebastiana Bialuchy, Dawida Kotarby, Jerzego Darskiego, Krystyny Darskiej, Grzegorza Stępnia, Tomasza Lamika, Macieja Siemińskiego, Jolanty Siemińskiej, Katarzyny Kler-Mastalerz, Anny Kler, Romualda Klera, Bogusława Piątka, Mirosławy Kobieli, Bogusława Kobieli, Joanny Bartek, Bartłomieja Kwiski, Moniki Machnik-Gnyp, Mariusza Gnypa, Przemysława Zdziechiewicza, Katarzyny Korszorsz, Celiny Buczek, Hanny Stadler, Jerzego Stadlera, Michała Niejadlika, Aleksandra Szuścika, Dariusza Kurka, Tomasza Marca, Elżbiety Pędras, Jacka Pędrasa, Natalii Wazińskej-Krupy, Katarzyny Gruszczyńskiej, Alicji Długajczyk, Adama Jaskółki, Anny Michnowskiej, Dariusza Kasperczyka, Anny Miszczak, Danuty Postawki, Piotra Postawki, Bogusława Mazura, Piotra Janika, Bożeny Pacwy, Krzysztofa Sromka, Katarzyny Kosmali-Zych, Moniki Statecznej, Janusza Blauta, Krystyny Smolarek, Ryszarda Smolarka, Barbary Sobótki, Iwony Rudowskiej, Jacka Pruciaka, Doroty Wojdyło, Andrzeja Pawlasa, Jacka Seweryna, Krzysztofa Góreckiego, Agnieszki Cieślik, Marka Gołaszczyka, Łukasza Sadowskiego, Magdaleny Kamińskiej, Anny Sadowskiej, Marka Sadowskiego, Szymona Sadowskiego, Doroty Korneluk, Izabeli Sadowskiej, Lucyny Sobek, Edwarda Skrzypca, Beaty Baranowskiej, Danuty Iwanek, Iwony Czapczyńskiej, Sebastiana Czapczyńskiego, Janusza Hudaszka, Manfreda Szczyrby, Doroty Kostki, Ireneusza Korczyńskiego, Katarzyny Lasek, Stanisława Laska, Franciszka Martowskiego, Danuty Płucieńczak, Mirosława Płucieńczaka, Ireneusza Kopiejki, Grażyny Kopiejki, Danuty Wykręt, Bogusława Wykręta, Małgorzaty Cepy, Anny Wróbel, Joanny Żarłok, Bartłomieja Żarłoka, Teresy Pytlik-Michalik, Jolanty Młynarskiej, Tomasza Zachora, Ireneusza Lipy, Mirosławy Lipy, Rozalii Marszałek, Anastazji Dziędziel, Heleny Mazgaj, Jerzego Skoczylasa, Marcina Skóry,

Urszuli Knap, Jana Knapa, Łukasza Demela, Krystyny Demel, Czesława Demela, Marzeny Walencik, Marii Urbanek, Małgorzaty Gonsiorczyk, Antoniego Kuczowicza, Sebastiana Buchwalda, Janusza Bilczyńskiego, Barbary Nowak, Ireneusza Górnioka, Łukasza Gmyrka, Beaty Ogórek, Magdaleny Stąpel, Sławomira Stąpla, Anny Chajdas, Elżbiety Janusz, Grzegorza Kapołki, Miasta Imielin – za pośrednictwem pełnomocników: adwokata Rafała Pirożka i Macieja Swędzioła, Stowarzyszenia Zielony Imielin – za pośrednictwem pełnomocnika: radcy prawnego Miłosza Jakubowskiego, Stowarzyszenia „Granice Natury" – za pośrednictwem pełnomocnika: adwokata Jakuba Banasika, Eugenii Pypłacz i Haliny Wojtarowicz – za pośrednictwem pełnomocnika: Piotra Oślizło, Stowarzyszenia Nasza Ziemia – za pośrednictwem przedstawiciela: Natalii Głombek, od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 1 października 2018 r., znak: WOOŚ.4235.4.2017.AM.66, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: *Wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Imielin Północ*,

uchylam zaskarżoną decyzję w całości i przekazuję sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

UZASADNIENIE

Cytowaną w sentencji decyzją Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, dalej jako RDOŚ w Katowicach, na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 1, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. „j" oraz art. 82 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.), dalej *ustawa OOŚ*, ustalił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.: *Wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Imielin Północ"*.

Odwołania od ww. decyzji, w dniach 15 października 2018 r. – 6 listopada 2018 r., wniosły osoby i podmioty wymienione w osnowie niniejszego rozstrzygnięcia. Jak wynika z akt sprawy, decyzja RDOŚ w Katowicach z dnia 1 października 2018 r. została doręczona stronom poprzez obwieszczenie, na podstawie art. 49 *Kpa* w związku z art. 74 ust. 3 *ustawy OOŚ*. Obwieszczenie RDOŚ w Katowicach z dnia 2 października 2018 r., znak: WOOŚ.4235.4.2017.AM.67, informujące strony o wydaniu powyższej decyzji, zostało upublicznione:

- w dniu 3 października 2018 r. na tablicy ogłoszeń oraz w BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach;
- w dniu 8 października 2018 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Jaworznie;
- w dniu 9 października 2018 r. na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta Imielin;
- w dniu 11 października 2018 r. na tablicy ogłoszeń oraz w BIP Urzędu Miasta Mysłowice.

W myśl art. 49 *Kpa*, decyzja RDOŚ w Katowicach z dnia 1 października 2018 r. została doręczona stronom postępowania w dniu 25 października 2018 r., co oznacza, że termin na

wniesienie odwołania upłynął 8 listopada 2018 r. Przedmiotowe odwołania zostały zatem wniesione z zachowaniem terminu określonego w art. 129 § 2 *Kpa*.

Oprócz wyżej wymienionych, odwołania od decyzji wydanej przez RDOŚ w Katowicach złożyły 33 inne osoby fizyczne, które nie wykazały, że posiadają interes prawny w przedmiotowej sprawie, a także 2 osoby, które wycofały złożone wcześniej odwołania. Odwołania tych osób zostały rozstrzygnięte odrębną decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 28 października 2020 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.145.2018.KN.234. Poza tym, w przypadku 12 osób złożone odwołania pozostawiono bez rozpoznania, ze względu na brak uzupełnienia czytelnego podpisu pod odwołaniem. Odwołujący się zostali o tym poinformowani pismami z dnia 18 kwietnia 2019 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.145.2018.KN.211.

Odwołujący się przedstawili wobec wydanej decyzji z dnia 1 października 2018 r., znak: WOOŚ.4235.4.2017.AM.66, zarzuty naruszenia następujących przepisów prawa procesowego i materialnego:

1. art. 107 *Kpa*, w związku z art. 71 i 82 *ustawy OOŚ* oraz § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71), dalej jako *rozporządzenie o przedsięwzięciach*, poprzez brak określenia w treści decyzji kwalifikacji przedmiotowej inwestycji do określonej kategorii przedsięwzięć;
2. art. 7 *Kpa*, w związku z art. 81 ust. 1 *ustawy OOŚ*, poprzez brak wezwania Inwestora do uzupełnienia Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, dalej Raportu OOŚ, w zakresie wariantów alternatywnych przedsięwzięcia;
3. art. 8 § 2 *Kpa*, poprzez brak wykonalności zaproponowanych alternatywnych wariantów realizacji przedsięwzięcia;
4. art. 11 *Kpa*, w związku z art. 75 *Kpa*, poprzez oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na dowodach przedstawionych przez wnioskodawcę;
5. art. 77 ust. 1 pkt 4 *ustawy OOŚ*, poprzez nieprawidłowe dokonanie uzgodnienia z organem właściwym do spraw ocen wodnoprawnych;
6. *przedwczesne zakończenie postępowania międzyinstancyjnego* i przekazanie akt sprawy do organu odwoławczego przed upływem terminu na wniesienie odwołania;
7. art. 11 *Kpa*, w związku z art. 75 *Kpa*, poprzez oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na dowodach przedstawionych przez wnioskodawcę;
8. art. 81 ust. 3 *ustawy OOŚ*, poprzez stworzenie zagrożenia dla zbiornika wodnego Dziećkowice;
9. art. 82 ust. 1 i 2 *ustawy OOŚ*, poprzez brak zawarcia w treści decyzji wymaganych elementów rozstrzygnięcia;
10. art. 66 ust. 1 *ustawy OOŚ*, poprzez wydanie decyzji w oparciu o Raport OOŚ, który zawiera braki formalne i merytoryczne;
11. art. 7 *Kpa*, w związku z art. 77 § 1 *Kpa*, poprzez brak podjęcia *wszystkich czynności zmierzających do ustalenia stanu faktycznego*, brak zebrania pełnego materiału dowodowego i brak uwzględnienia materiałów przedłożonych w toku postępowania pierwszoinstancyjnego;

12. art. 29 *Kpa*, i art. 107 § 1 pkt 3 *Kpa*, poprzez wszczęcie postępowania na wniosek oddziału spółki prawa handlowego, który nie posiada osobowości prawnej;
13. art. 7 i art. 77 § 1 *Kpa*, w związku z art. 80 ust. 3 *ustawy OOŚ*, ze względu na naruszenie przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w wyniku realizacji przedsięwzięcia;
14. art. 74a *ustawy OOŚ* w związku z art. 66 ust. 1 pkt 19 i 19a *ustawy OOŚ*, ze względu na brak podpisania uzupełnień do Raportu OOŚ przez uprawnioną osobę;
15. art. 16 ust. 1 pkt 7 oraz art. 30 *ustawy OOŚ*, poprzez wyłączenie z udostępnienia części dokumentacji sprawy;
16. art. 10 § 1 *Kpa*, w związku z art. 73 § 1 i art. 74 *Kpa*, poprzez uniemożliwienie stronom czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu;
17. art. 46 pkt 1 i art. 51 ust. 1 *ustawy OOŚ*, poprzez brak przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych na obszarze planowanej inwestycji.

Odwołujący się wnieśli o uchylenie zaskarżonej decyzji i odmowę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 138 § 1 pkt 2 *Kpa*) albo o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi I instancji (art. 138 § 2 *Kpa*). Ponadto, Stowarzyszenie „Granice Natury", na podstawie art. 136 *Kpa*, wniosło o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego *z dziedziny Górnictwa oraz Geodezji i Kartografii*, na okoliczności związane z oddziaływaniem przedsięwzięcia na powierzchnię terenu.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, dalej jako GDOŚ, ustalił i zważył, co następuje.

W przedmiotowym postępowaniu zastosowanie znajdują przepisy art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. *o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U z 2019 r. poz. 1712), zgodnie z którymi:

1. *Do spraw wszczętych na podstawie ustaw zmienianych w art. 1 oraz w art. 3 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.*
2. *Do spraw wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 63, art. 64 ust. 1 i 3a, art. 65, art. 74 ust. 3b-3h, art. 84 ust. 1 i 1a oraz art. 86d, ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.*

Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia został złożony w dniu 28 kwietnia 2017 r. W związku z powyższym, w przedmiotowej spawie zastosowanie mają co do zasady dotychczasowe przepisy *ustawy OOŚ*, w brzmieniu opublikowanym w Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm., obowiązujące przed dniem 24 września 2019 r.

Ponadto, biorąc pod uwagę brzmienie art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. *o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2017 r., poz. 935) i fakt wszczęcia przedmiotowego postępowania wnioskiem z dnia 28 kwietnia 2017 r.,

w postępowaniu zastosowanie znajdują przepisy *Kpa* w brzmieniu opublikowanym w Dz. U. z 2016 r., poz. 23, obowiązujące przed dniem 1 czerwca 2017 r.

Wniosek o wydanie zaskarżonej decyzji został złożony w dniu 28 kwietnia 2017 r., w imieniu Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. ujętej w rejestrze przedsiębiorców, KRS nr: 0000544386. W trakcie postępowania pierwszoinstancyjnego, w dniu 29 grudnia 2017 r., spółka uległa przekształceniu w spółkę akcyjną – Polska Grupa Górnicza S.A., dalej jako PGG S.A., ujętą w rejestrze przedsiębiorców, KRS nr: 0000709363. Osobami reprezentującymi PGG S.A. w przedmiotowej sprawie są: Rajmund Horst – Dyrektor KWK Piast-Ziemowit (pełnomocnictwo z dnia 17 marca 2017 r.), Krzysztof Kuczowicz – Naczelny Inżynier (pełnomocnictwo z dnia 7 listopada 2016 r.), Adam Rozmus – Naczelny Inżynier (pełnomocnictwo z dnia 6 grudnia 2019 r.), Krzysztof Krasucki – Dyrektor KWK Piast-Ziemowit (pełnomocnictwo z dnia 6 grudnia 2019 r.).

Wniosek dotyczy eksploatacji węgla kamiennego metodą podziemną ze złoża Imielin Północ. Ze względu na objętość wydobywanej kopaliny, przedsięwzięcie to osiąga próg określony w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. „b" *rozporządzenia o przedsięwzięciach*, a zatem jest to przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego przeprowadzenie oceny jego oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne. RDOŚ w Katowicach był organem właściwym do wydania zaskarżonej decyzji, ze względu na art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. „j" *ustawy OOŚ*, który dotyczy przedsięwzięć polegających na *poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin lub na wydobywaniu kopalin ze złóż, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze, prowadzonych na podstawie koncesji*, do których zalicza się m.in. eksploatacja węgla kamiennego. Należy zatem ocenić, że organ I instancji dokonał prawidłowej kwalifikacji przedsięwzięcia oraz prawidłowo określił swoją właściwość do wydania przedmiotowej decyzji. Tym samym, na podstawie art. 127 ust. 3 *ustawy OOŚ*, GDOŚ jest organem właściwym do rozpatrzenia przedmiotowego odwołania.

Po przeprowadzeniu weryfikacji przedłożonej dokumentacji, pismem z dnia 21 stycznia 2019 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.145.2018.KN.200, GDOŚ wezwał inwestora do wykazania legitymacji procesowej w zakresie możliwości złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także do wykazania, że uzupełnienia do Raportu OOŚ zostały podpisane przez osobę uprawnioną, zgodnie z art. 74a ust. 2 *ustawy OOŚ*.

W odpowiedzi na ww. wezwanie, Inwestor przedłożył pełnomocnictwa uprawniające Krzysztofa Kuczowicza oraz Rajmunda Horsta do łącznego reprezentowania PGG S.A. w zakresie dotyczącym funkcjonowania Oddziału KWK Piast-Ziemowit. Wnioskodawca przedstawił również dokumenty świadczące, że uzupełnienia Raportu OOŚ zostały sporządzone i podpisane przez osobę uprawnioną, a także wyjaśnił, że przedsięwzięcie pn.: *Wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Imielin Północ*, nie narusza ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Inwestor odmówił natomiast przedstawienia innego wariantu przedsięwzięcia oraz nowej prognozy osiadań powierzchni terenu. Sprzeciw ten uzasadniono dowodząc, że wariant proponowany przez Inwestora stanowi jednocześnie „wariant najkorzystniejszy dla

środowiska", a prognoza powstawania deformacji górniczych została wykonana prawidłowo, na podstawie wskaźników opracowanych w ramach eksploatacji w sąsiednich kopalniach węgla kamiennego. Ponadto, w załączeniu do pisma z dnia 3 lutego 2020 r., wnioskodawca przekazał dodatkowe opracowanie pn. *Opinia do oceny oddziaływania na środowisko*, w którym odniesiono się do części zarzutów stron przedmiotowego postępowania.

W świetle powyższego, a także po dokonaniu szczegółowej analizy materiału dowodowego zgromadzonego na etapie I instancji, organ odwoławczy ocenił, że ilość oraz kwalifikowany charakter naruszeń prawa procesowego i materialnego, jakie miały miejsce w przedmiotowej sprawie, uniemożliwia rozstrzygnięcie sprawy co do jej istoty, a prowadzenie w tak znaczącym zakresie postępowania wyjaśniającego (art. 136 *Kpa*), prowadziłoby do naruszenia zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego (art. 15 *Kpa*). W tej sytuacji GDOŚ zdecydował o konieczności uchylenia zaskarżonej decyzji w całości i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji (art. 138 § 2 *Kpa*).

Zgodnie z art. 138 § 2 *Kpa*: *Organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.* W doktrynie prawa i w orzecznictwie sądów administracyjnych podkreśla się, że z naruszeniem przepisów postępowania, uzasadniającym wydanie decyzji kasacyjnej i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia, mamy do czynienia w sytuacji, gdy organ pierwszej instancji nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego bądź postępowanie wyjaśniające zostało przeprowadzone, ale w istotny sposób naruszono w nim przepisy procesowe, a także w sytuacji naruszenia przez organ pierwszej instancji przepisów postępowania będących podstawą do wydania określonego rodzaju decyzji, które to naruszenie spowodowało pominięcie ustalenia istotnych okoliczności faktycznych sprawy (por. B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego.* Komentarz Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2016, str. 620-621; oraz wyrok NSA z dnia 12 marca 2020 r., sygn. akt: II OSK 570/20). Nieprzeprowadzenie przez organ I instancji, w przypadku braku niezbędnych dowodów w sprawie, postępowania dowodowego w celu ich uzyskania lub przeprowadzenie takiego postępowania w sposób niewystarczający do rozstrzygnięcia sprawy, skutkuje brakiem rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. Organ odwoławczy, mając kompetencje do przeprowadzenia wyłącznie uzupełniającego postępowania dowodowego, co wynika z regulacji art. 136 *Kpa*, nie może konwalidować takiej wadliwości postępowania pierwszoinstancyjnego, bowiem naruszyłby, wyrażoną w art. 15 *Kpa*, zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego (por. wyrok NSA z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt: II OSK 1029/18). Konkludując, podstawą do wydania decyzji kasacyjnej, o której mowa w analizowanym przepisie, jest wystąpienie takiego naruszenia przepisów postępowania, którego następstwem jest niewyjaśnienie podstawowych okoliczności stanu faktycznego sprawy, bez którego nie można sprawy rozstrzygnąć co do istoty, przy czym możliwość ich uzupełnienia przez organ

odwoławczy nie mieści się w granicach zakreślonych w art. 136 *Kpa*. Z sytuacją taką mamy do czynienia w omawianej sprawie.

Odnosząc się do przyczyn rozstrzygających o uchyleniu decyzji RDOŚ w Katowicach z dnia 1 października 2018 r., znak: WOOŚ.4235.4.2017.AM.66, na wstępie podkreślenia wymaga, że rozpatrując wniosek inwestora o wszczęcie postępowania w przedmiotowej sprawie, organ I instancji nie dokonał prawidłowego ustalenia rzeczywistego zakresu przedsięwzięcia – miejsca jego realizacji, zasięgu oddziaływania, a także wszystkich działań, stanowiących integralną część zamierzenia inwestycyjnego, co stanowi o naruszeniu art. 80 *Kpa*, w związku z art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. „a" *ustawy OOŚ*. Powyższe w konsekwencji skutkuje również naruszeniem kolejnych przepisów prawa procesowego i materialnego oraz ustaleniem nieprawidłowego stanu faktycznego sprawy, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia niniejszej decyzji.

W opinii GDOŚ, nie sposób zgodzić się z podejściem prezentowanym przez wnioskodawcę i akceptowanym przez RDOŚ w Katowicach, które zawęża ocenę oddziaływania podziemnego zakładu górniczego na środowisko, wyłącznie do granic projektowanego terenu górniczego, który wyznaczany jest w oparciu o zasięg występowania deformacji powierzchni terenu. Powyższe stanowi uchybienie względem przepisów art. 7 oraz art. 80 *Kpa*, w związku z art. 66 ust. 1 pkt 1, art. 74 ust. 1 pkt 3a i 4 oraz art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. „a" *ustawy OOŚ*. Należy bowiem zwrócić uwagę, że zasięg oddziaływania przedsięwzięcia, wyznaczany na mapach zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 3a i 4 *ustawy OOŚ*, nie musi być tożsamy (i w większości przypadków nie jest) z zasięgiem projektowanego terenu górniczego, określanym zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1064 ze zm.), jako: *„przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego"*. Pojęcie „zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia" jest zagadnieniem szerszym, które obejmuje również inne rodzaje wpływu na otoczenie, niezwiązane z odkształceniami górotworu, np. emisje gazów i pyłów, a także oddziaływanie akustyczne generowane przez instalacje i budynki wykorzystywanego zakładu górniczego. Ponadto, projektowana eksploatacja może w sposób pośredni wpływać na warunki przepływu w ciekach lub emisje substancji do wód powierzchniowych (o czym będzie także mowa w dalszej części uzasadnienia), również poza granicami terenu górniczego.

Pojęcie „zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia" nie jest tożsame z pojęciem „terenu górniczego", a zatem wnioskodawca nie może uchylać się od przedstawienia oddziaływania na środowisko obiektów i urządzeń zakładu górniczego, ze względu na ich położenie „poza granicami obszaru i terenu górniczego".

Z przedstawionego opisu przedsięwzięcia (zawartego w Raporcie OOŚ na str. 13 – 81) wynika, że eksploatacja węgla kamiennego ze złoża „Imielin Północ" odbywać się będzie z wykorzystaniem infrastruktury KWK „Piast-Ziemowit" Ruch Ziemowit. GDOŚ zwraca uwagę, że praca urządzeń naziemnych KWK „Piast-Ziemowit" w Lędzinach będzie źródłem oddziaływań o charakterze m.in. emisji akustycznej oraz emisji gazów i pyłów do atmosfery w najbliższym sąsiedztwie tych obiektów, co może stanowić znaczące oddziaływanie na środowisko w najbliższym otoczeniu tych urządzeń. W tym kontekście na str. 86 Raportu OOŚ,

zamieszczono informację, że Zakład Główny Ruchu Ziemowit oraz Szyb W-II będą źródłami emisji pyłów, gazów, hałasu, odpadów, ścieków bytowych i wód podziemnych do otoczenia. Na tej podstawie organ odwoławczy ocenia, że oddziaływanie kopalni węgla kamiennego na środowisko powinno być badane również poza granicami projektowanego terenu górniczego. Zakres każdej z prowadzonych w tym przedmiocie analiz powinien obejmować rzeczywisty zasięg oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Brak dokonania takiej oceny w niniejszej sprawie świadczy o niekompletności Raportu OOŚ i stanowi o naruszeniu art. 80 *Kpa* w związku z art. 66 ust. 1 pkt 6 i 6a *ustawy OOŚ*.

Ponadto, z dokumentacji sprawy (str. 54 – 57 Raportu OOŚ oraz str. 31 – 32 uzupełnienia do Raportu OOŚ z dnia 20 września 2017 r.) wynika, że w ramach niniejszego przedsięwzięcia planowana jest realizacja dodatkowych wyrobisk górniczych wraz z ich wylotami na powierzchni terenu. Dotyczy to tzw. „upadowej Ziemowit": *planuje się również wykonać niezależne połączenie z Rejonu Szybów Głównych, poprzez drążenie Upadowej i Chodnika ZIEMOWIT. Wlot tego wyrobiska zaprojektowano na powierzchni około 100 m na południe od szybu wentylacyjnego W-I w Rejonie Szybów Głównych na terenie miasta Lędziny*, a także tzw. „upadowej Kosztowy": *Wlot Upadowej KOSZTOWY zaplanowano w dzielnicy miasta Mysłowice - Kosztowach*. W świetle dyspozycji art. 74 ust. 1 pkt 3a *ustawy OOŚ*, lokalizacja tego rodzaju obiektów niewątpliwie stanowić będzie *przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie* i pozostaje bez znaczenia, że będą one położone poza granicami obszaru i terenu górniczego, ponieważ organ ochrony środowiska poddaje analizie zasięg przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a nie zasięg projektowanego terenu górniczego. Oddziaływanie tych obiektów, jako integralnej części omawianego przedsięwzięcia, również powinno podlegać ocenie w ramach postępowania prowadzonego przez organ I instancji w ramach ponownego rozpatrzenia sprawy. W tym kontekście należy w szczególności zweryfikować zasięg oddziaływania akustycznego, emisji gazów i pyłów do atmosfery, a także zasięgu oddziaływania zrzutu wód dołowych do cieków powierzchniowych.

Dodatkowym uchybieniem związanym z określeniem miejsca realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia (art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. „a" *ustawy OOŚ*), jest niewystarczająco dokładne zdefiniowanie przestrzeni prowadzenia działalności górniczej. W osnowie zaskarżonego rozstrzygnięcia (str. 1 decyzji, znak: WOOŚ.4235.4.2017.AM.66) nie wskazano bowiem współrzędnych geodezyjnych miejsc stanowiących punkty załamania linii wyznaczających granice projektowanego obszaru górniczego. Informacje te zostały zawarte jedynie w charakterystyce przedsięwzięcia, stanowiącej załącznik do zaskarżonej decyzji, co należy uznać za niewystarczające w świetle dyspozycji art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. „a" *ustawy OOŚ*, w związku z art. 107 § 2 *Kpa*. W decyzji, znak: WOOŚ.4235.4.2017.AM.66, nie określono również, że integralną część przedsięwzięcia będą stanowić także upadowa „Kosztowy" oraz upadowa „Ziemowit", jak również nie wskazano lokalizacji tych obiektów, a w szczególności wylotów tych wyrobisk na powierzchni terenu.

Poważne wątpliwości budzi również sposób sformułowania przez organ I instancji osnowy decyzji – istotnych warunków korzystania ze środowiska, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. „b" *ustawy OOŚ* (str. 1 – 2 zaskarżonej decyzji). Nieakceptowalne jest nakładanie warunków o charakterze ogólnikowym, m.in.: *ograniczenie przestrzeni w pokładach węglowych, właściwy dobór*

kształtu parcel czy *rozłożenie eksploatacji górniczej w czasie*. Należy wyjaśnić, że organ wydający decyzję nie powinien formułować tego rodzaju warunków w sposób niejasny, ponieważ nie obliguje to Inwestora do podjęcia konkretnych posunięć, ani nie precyzuje wskaźników warunkujących zachowanie bezpieczeństwa prowadzonych działań. W orzecznictwie sądów administracyjnych utrwalony jest pogląd, że: *(...) celem postępowania, w którym wydaje się decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jest możliwie najlepsze zabezpieczenie środowiska przed negatywnym oddziaływaniem inwestycji. Z tego już chociażby względu postanowienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach winny być sformułowane w sposób jasny i konkretny* (por. wyrok NSA, sygn. akt: II OSK 2319/10). W przedmiotowym przypadku precyzyjnego określenia wymagają w szczególności zasady ochrony powierzchni terenu, zasady prowadzenia gospodarki wodami dołowymi oraz charakter i częstotliwość prowadzonego monitoringu. Powyższe aspekty powinny zostać uwzględnione w ramach ponownego rozpoznania sprawy przez organ I instancji.

Ponadto, konsekwencją nieprawidłowego zdefiniowania rzeczywistego zakresu przedsięwzięcia, było także nieprawidłowe powiadamianie stron postępowania i społeczeństwa o podejmowanych czynnościach i wydanym rozstrzygnięciu przez RDOŚ w Katowicach, co stanowi o naruszeniu przepisów art. 33, art. 79 ust. 1 oraz art. 85 ust. 3 *ustawy OOŚ*, w związku z art. 49 *Kpa*. Należy bowiem zwrócić uwagę, że w sytuacji, gdy rzeczywisty zasięg oddziaływania omawianej inwestycji obejmował również obszary położone w sąsiedztwie obiektów i instalacji zakładu górniczego KWK „Piast-Ziemowit" Ruch Ziemowit, osoby posiadające prawa rzeczowe do nieruchomości na terenie gminy Lędziny, nie zostały w sposób skuteczny zawiadomione o wszczęciu postępowania, o wydaniu zaskarżonej decyzji, jak również nie zapewniono we właściwy sposób możliwości udziału społeczeństwa w przedmiotowej sprawie. Zagadnienie to powinno również zostać rozstrzygnięte w ramach ponownego rozpoznania sprawy przez organ I instancji.

Dokonując ponownego rozpatrzenia sprawy, RDOŚ w Katowicach powinien również w sposób szczegółowy przeanalizować kwestię kryterium oceny lokalizacji przedsięwzięcia w świetle dyspozycji art. 80 ust. 3 *ustawy OOŚ*, którym jest: *nienaruszenie zamierzoną działalnością przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego*. Na dzień wydania niniejszej decyzji, w granicach zasięgu przewidywanych deformacji powierzchni terenu, GDOŚ posiada informacje o obowiązywaniu 27 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Biorąc pod uwagę skomplikowany charakter sprawy, po zweryfikowaniu kompletności wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w świetle art. 74 ust. 1 pkt 5 *ustawy OOŚ*, zasadne jest zobowiązanie inwestora do przedstawienia tego zagadnienia w formie graficznej, uwzględniając rzeczywisty zasięg oddziaływania przedsięwzięcia, o którym była mowa powyżej.

Zgodnie z informacjami dotyczącymi wielkości prognozowanych deformacji o charakterze ciągłym (str. 50 – 52 Raportu OOŚ), w niektórych częściach projektowanego terenu górniczego przewidywane nachylenia powierzchni gruntu mogą przekroczyć 15 ‰, co oznacza wystąpienie V kategorii terenu górniczego (parametry niecki obniżeniowej: nachylenie: T>15 mm/m, promień krzywizny: R<4 km, odkształcenie poziome: ε>9 mm/m) (J. Kwiatek (red.), 2000:

Zasady oceny możliwości prowadzenia podziemnej eksploatacji górniczej z uwagi na ochronę obiektów budowlanych. Instrukcja nr 12. Wydawnictwo GIG, Katowice). W literaturze przedmiotu przyjmuje się, że kategoria V wiąże się z brakiem przydatności danego terenu do zabudowy, natomiast w przypadku kategorii I – IV wymagane może być zastosowanie wstępnych zabezpieczeń dla nowych lub wzmocnień konstrukcji dla istniejących obiektów budowlanych. Kategoria V wiąże się również z ryzykiem powstania deformacji nieciągłych (H. Woźniak, M. Nieć (red.), *Zasady dokumentowania warunków geologiczno-inżynierskich dla celów likwidacji kopalń.* Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2009).

Biorąc pod uwagę, że kryterium lokalizacji przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji kopaliny ze złoża stanowi „nienaruszenie przeznaczenia nieruchomości", niedopuszczalne jest zatem powstanie niecki obniżeniowej o parametrach odpowiadających V kategorii terenu górniczego w granicach terenów o przeznaczeniu do zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, które zostało określone w obowiązującym planie miejscowym. W takim przypadku konieczna jest częściowa zmiana zakresu projektowanej eksploatacji lub zaproponowanie dodatkowych rozwiązań minimalizujących jej wpływ na powierzchnię terenu.

W opinii organu odwoławczego, w tym kontekście w dokumentacji sprawy w niewystarczający sposób zostały wyjaśnione zagadnienia: wartości przyjętych parametrów kierowania stropem (w szczególności współczynnika eksploatacyjnego), tempa postępu frontu eksploatacyjnego, a także wpływu eksploatacji na zbiornik Dziećkowice. Ponadto, przedłożone przez wnioskodawcę mapy prognozowanych wpływów eksploatacji górniczej dla złoża „Imielin Północ" w okresach: 2019 – 2030, 2031 – 2035, 2036 – 2040, 2041 – 2046, obrazujące wielkość obniżeń powierzchni terenu oraz przewidywaną kategorię terenu górniczego, określają deformacje gruntu powstające jedynie w danym okresie czasu, nie uwzględniając deformacji pozostałych po okresach poprzednich. Pozostają one również niespójne z mapą skumulowanych deformacji gruntu dla całego okresu eksploatacji (Zał. 2 do Raportu OOŚ), a także z mapami załączonymi do dokumentacji pn. *Analiza wzajemnego oddziaływania projektowanej eksploatacji górniczej w złożu „Imielin Północ" na odkrywkowe zakłady górnicze i zbiornik wody pitnej Dziećkowice dla potrzeb KW S.A. Oddział KWK Ziemowit.* W ocenie GDOŚ, zagadnienie deformacji powierzchni powinno zostać przedstawione w kontekście przeznaczenia nieruchomości wynikającego z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z wyróżnieniem stref przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową lub usługową oraz innych obiektów/obszarów podlegających szczególnej ochronie. Brak należytego wyjaśnienia tych kwestii przez RDOŚ w Katowicach stanowił o naruszeniu art. 77 § 1 *Kpa*, w związku z art. 80 ust. 3 *ustawy OOŚ*.

W świetle dyspozycji art. 80 ust. 3 *ustawy OOŚ*, w ramach ponownego rozpoznania przedmiotowej sprawy, organ I instancji powinien zweryfikować przewidywany zasięg i intensywność deformacji powierzchni terenu, w kontekście ich lokalizacji względem obszarów, których przeznaczenie (w szczególności mieszkaniowe lub usługowe), zostało określone w obowiązujących planach miejscowych. W granicach takich obszarów niedopuszczalne jest powstanie niecek obniżeniowych o parametrach V kategorii terenu górniczego, deformacji o charakterze nieciągłym oraz zalewisk na powierzchni terenu.

W Raporcie OOŚ oraz w jego uzupełnieniach, w niewystarczający sposób przeanalizowano zagadnienie wpływu przedsięwzięcia na cele środowiskowe określone dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, a także dla obszaru Natura 2000 Stawy w Brzeszczach. Powyższe stanowi o naruszeniu przepisów art. 77 § 1 *Kpa* w związku z art. 66 ust. 1 pkt 6 i 6a *ustawy OOŚ*, a także o braku dostatecznego wyjaśnienia okoliczności, o których mowa w art. 81 ust. 2 i 3 *ustawy OOŚ*, stanowiących przesłanki do odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Analizując oddziaływanie przedsięwzięcia na Jednolitą Część Wód Powierzchniowych (JCWP), należy przedstawić wpływ na poszczególne czynniki kształtujące stan ogólny JCWP: stan ekologiczny – elementy biologiczne, elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne oraz stan chemiczny. Wpływ ten powinien zostać przedstawiony na sposób ilościowy, na podstawie wskaźników wynikających z Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. *ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej* (Dz. U. UE L. z 2000 r. Nr 327, poz. 1), oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. *w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2149). Podobnie, analizując wpływ na Jednolitą Część Wód Podziemnych (JCWPd), należy przedstawić wpływ na poszczególne czynniki kształtujące stan ogólny JCWPd: stan chemiczny oraz stan ilościowy, na podstawie wskaźników, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. *w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148). W niniejszym przypadku, wnioskodawca nie dokonał tego rodzaju analizy w stopniu wystarczającym do dokonania pełnej oceny oddziaływania na środowisko.

Jak ustalono na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, inwestycja może oddziaływać na następujące JCWP: Potok Goławiecki RW20006212994, Mleczna RW20006211889, Gostynia od starego koryta do ujścia RW200019211899, Wisła od Białej do Przemszy RW20001921199, Rów Kosztowski RW2000421294, Przemsza do Białej Przemszy RW200010212999, Imielinka RW20006112994. W załączniku nr 11 do Raportu OOŚ (stanowiącym charakterystykę jednolitych części wód) przedstawiono wyłącznie charakterystykę tych JCWP w oparciu o dane z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911) oraz na podstawie opracowania pn.:: *Informacje o stanie środowiska w województwie śląskim w 2015 roku*, zrealizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Nie dokonano jednak analizy wpływu przedsięwzięcia na parametry stanu ekologicznego oraz chemicznego. W tym kontekście w treści Raportu OOŚ (str. 144) ograniczono się do niepopartego żadną argumentacją stwierdzenia: *Nie przewiduje się bezpośredniego, negatywnego oddziaływania wód dołowych na wody innych JCWP zlokalizowanych na obszarze projektowanego złoża „Imielin Północ"*. Dodatkowo, na str. 193 – 204 Raportu OOŚ przedstawiono informacje dotyczące systemu odprowadzania wód dołowych w ujęciu skumulowanym z uwzględnieniem wpływu dotychczas funkcjonujących zakładów górniczych KWK Piast-Ziemowit, z perspektywą do 2046

roku. Nie zamieszczono jednak szczegółowych informacji w zakresie przewidywanego ładunku jonów zawartych w wodach odprowadzonych do cieków powierzchniowych. Należy w tym kontekście podkreślić, że fakt posiadania przez PGG S.A. pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie wód do Potoku Goławeckiego, Potoku Ławeckiego oraz rzeki Gostyni (str. 196 Raportu OOŚ) nie może stanowić alternatywy dla przeprowadzenia analizy wpływu omawianego przedsięwzięcia na stan ww. JCWP. Zamieszczone na str. 204 Raportu OOŚ stwierdzenie: *oczyszczone wody kopalniane nie wpłyną w istotny sposób na warunki przepływu wody w korycie rzeki Wisły. Prognozowany jest wzrost ilości wód kopalnianych, natomiast nie przewiduje się wzrostu stężenia chlorków i siarczanów w wodach rzeki Wisły, zwłaszcza po 2030 roku. Wobec czego sytuacja ta nie wpłynie znacząco na klasyfikację wód oraz nie spowoduje pogorszenia potencjału ekologicznego w przekroju zamykającym JCWP RW20001921199 - Wisła od Białej do Przemszy* nie zostało również poparte analizami o charakterze ilościowym.

Ponadto, na str. 21 – 30 uzupełnienia do Raportu OOŚ z dnia 20 września 2017 r., odnosząc się do kwestii wpływu przedsięwzięcia na JCWP, wnioskodawca nadal nie przedłożył analiz o charakterze ilościowym, na podstawie których możliwe byłoby określenie zmian stanu JCWP (w szczególności stanu chemicznego) na skutek uruchomienia eksploatacji ze złoża Imielin Północ. Nie uzasadniono także stwierdzenia o braku zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych dla ww. JCWP. W uzupełnieniu do Raportu OOŚ z dnia 10 listopada 2017 r., również nie przedstawiono informacji, które pozwoliłyby na określenie intensywności przewidywanych oddziaływań. Dodatkowo, dla JCWP PLRW200019211899 Gostynia od starego koryta do ujścia, nie dokonano analizy możliwości osiągnięcia celów środowiskowych dla obszaru chronionego Natura 2000 PLB120009 Stawy w Brzeszczach.

Niewystarczająca jest również ocena oddziaływania przedsięwzięcia na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd. Dokumentacja sprawy wskazuje na możliwość oddziaływania inwestycji na następujące JCWPd: PLGW2000146, PLGW2000145, PLGW2000157, z uwagi na pobór wód podziemnych dopływających do wyrobisk górniczych. Ich charakterystyka została zawarta w załączniku nr 11 do Raportu OOŚ, str. 32 – 54 uzupełnienia do Raportu OOŚ z dnia 20 września 2017 r. Ponadto, na str. 21 – 24 uzupełnienia do Raportu OOŚ z dnia 10 listopada 2017 r., zawarto opinię wnioskodawcy o braku zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych dla ww. JCWPd. Stwierdzenie to nie zostało jednak poparte danymi liczbowymi, które pozwoliłyby na konkluzję o braku pogorszenia ich stanu chemicznego i stanu ilościowego na skutek odwodnienia złoża „Imielin Północ". Niezbędnych informacji w tym kontekście nie dostarcza również *Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnieni do wydobywania węgla kamiennego ze złoża „Imielin Północ"*, tym bardziej, że odnosi się do poprzedniego, nieaktualnego obecnie podziału kraju na 161 JCWPd.

Uzupełnienia wymagają informacje o możliwości przekroczenia zasobów dyspozycyjnych w skali roku, zagrożonych z powodu poboru odwodnieniowego zarówno dla oddziaływań wynikających z eksploatacji złoża „Imielin Północ", jak i w sposób skumulowany z wyrobiskami już funkcjonującymi oraz planowanymi, drenującymi zasoby wód podziemnych. Analiza powinna obejmować również projektowane upadowe „Ziemowit" i „Kosztowy", niezależnie od ich

lokalizacji względem obszaru górniczego „Imielin Północ". Istotne jest również zbadanie wpływu przedsięwzięcia na stan Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 452, w porównaniu z całkowitymi zasobami GZWP nr 452.

Konkludując, na podstawie posiadanego materiału dowodowego nie jest możliwe przeprowadzenie oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na wody powierzchniowe i podziemne, w tym na jednolite części wód. RDOŚ w Katowicach nie uzasadnił, że funkcjonowanie przedsięwzięcia nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911). Brak zgromadzenia wystarczającego materiału dowodowego do przeprowadzenia takiej analizy prowadzi do wniosku o naruszeniu art. 77 § 1 *Kpa*, w związku z art. 81 ust. 2 i 3 *ustawy OOŚ*. Wskazane powyżej okoliczności powinny zostać szczegółowo zweryfikowane w trakcie ponownego rozpoznania sprawy przez organ I instancji.

Kolejnym zagadnieniem, które nie zostało wystarczająco szczegółowo przeanalizowane przez RDOŚ w Katowicach w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, było przedstawienie alternatywnych wariantów przedsięwzięcia, porównanie ich oddziaływania na środowisko oraz uzasadnienie wyboru wariantu preferowanego przez wnioskodawcę, czego obowiązek wynika z przepisów art. 66 ust. 1 pkt 5, 6, 6a i 7 *ustawy OOŚ*. Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 5 *ustawy OOŚ*, Raport OOŚ powinien zawierać opis wariantów przedsięwzięcia, w tym: *wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego*, a także: *wariantu najkorzystniejszego dla środowiska*. Ponadto, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 6 i 6a *ustawy OOŚ*, Raport OOŚ powinien także zawierać *określenie przewidywanego oddziaływania analizowanych wariantów na środowisko* oraz *porównanie oddziaływań analizowanych wariantów*. Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 7 *ustawy OOŚ*, uzasadnienie wyboru wariantu powinno uwzględniać informacje, o których mowa w pkt 6 i 6a.

GDOŚ zwraca uwagę, że przedstawienie szczegółowego opisu wariantu alternatywnego przedsięwzięcia, a także uzasadnienia wyboru wariantu uznanego za optymalny, jest niezbędne ze względu na dyspozycję art. 81 ust. 1 *ustawy OOŚ*, która pozwala na dokonanie wyboru najbardziej korzystnego spośród zaprezentowanych wariantów. Jest to również konieczne ze względu na konkluzje wynikające z orzecznictwa sądów administracyjnych (por. wyroki NSA: z dnia 25 lipca 2019 r., sygn. akt: II OSK 2320/17; z dnia 28 maja 2019 r., sygn. akt: II OSK 1682/17; z dnia 7 czerwca 2018 r., sygn. akt: II OSK 1614/16; z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt: II OSK 257/16), które w większości przypadków wadliwego wariantowania przedsięwzięcia prowadzą do uchylenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W tym kontekście organ odwoławczy wskazuje również, że przyjęcie wariantu zerowego (polegającego na niepodejmowaniu przedsięwzięcia), jako „wariantu najkorzystniejszego dla środowiska" jest niedopuszczalne.

Oczywistym jest, że miejsce realizacji przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji kopaliny ze złoża nie może podlegać wariantowaniu. Tego rodzaju analizie można poddać jednak inne czynniki: lokalizację zakładu górniczego, sposób kierowania stropem, sposób gospodarowania wodami, harmonogram i sposób udostępnienia poszczególnych części złoża, sposoby urabiania

kopaliny itp. Wariantowanie takie powinno uwzględniać w szczególności oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska.

W Raporcie OOŚ (str. 187 – 192) zawarto opis i uzasadnienie trzech wariantów eksploatacji złoża węgla kamiennego: wariantu inwestorskiego – I (w sposób szczegółowy opisanego w treści Raportu OOŚ), wariantu alternatywnego ze zmianą zakresu eksploatacji – II oraz wariantu alternatywnego z zastosowaniem systemu ścianowego z podsadzką hydrauliczną – III, który został przedstawiony jako racjonalny najkorzystniejszy dla środowiska. Uzasadnione wątpliwości budzi jednak kwestia, czy mogą one zostać uznane za „racjonalne" w świetle dyspozycji art. 66 ust. 1 pkt 5 lit. „b" *ustawy OOŚ*. Wariant II zakłada bowiem powstanie znaczących deformacji powierzchni terenu, co może prowadzić do naruszenia przeznaczenia nieruchomości na powierzchni terenu (art. 80 ust. 3 *ustawy OOŚ*). Wariant III może być natomiast trudny do realizacji pod względem technicznym, ze względu na niekorzystne parametry geomechaniczne stropów pokładów. Przede wszystkim jednak, warianty alternatywne zostały przedstawione w sposób skrótowy, który nie pozwala na dokonanie oceny ich oddziaływania na środowisko.

Niewystarczające w tym zakresie są również informacje zawarte w tabeli na str. 10 – 19 uzupełnienia do Raportu OOŚ z dnia 20 września 2017 r., w której przedstawiono porównanie trzech ww. wariantów przedmiotowego przedsięwzięcia, w formie opisu o charakterze jakościowym. W związku z art. 74 ust. 1 pkt 6 i 6a *ustawy ooś*, biorąc pod uwagę dużą skalę planowanej inwestycji oraz możliwość znaczącego oddziaływania na środowisko, tego rodzaju analiza powinna zostać przedstawiona na sposób ilościowy. Porównanie zaproponowanych wariantów przedsięwzięcia powinno zostać przedstawione w formie analizy wielokryterialnej, z uwzględnieniem czynników: środowiskowych, technologicznych, bezpieczeństwa, społecznych, ekonomicznych. Należy zastosować kryterium waloryzacji ilościowej, przedstawiając wynik analizy wielokryterialnej będący średnią ważoną, która uwzględnia wpływ ww. czynników. W razie potrzeby, różnice w skutkach oddziaływania wariantów na środowisko, powinny zostać również zilustrowane na załącznikach graficznych. Uzasadnienie wyboru wariantu, w świetle art. 66 ust. 1 pkt 7 *ustawy OOŚ*, powinno wynikać z przeprowadzonej analizy.

W tym kontekście niedostateczne są również informacje na temat przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia (art. 66 ust. 1 pkt 4 *ustawy OOŚ*). W rozdziale 4. Raportu OOŚ (str. 184 – 186) do kwestii tej odniesiono się jedynie w kontekście możliwych strat finansowych inwestora oraz Skarbu Państwa, pomijając wpływ braku realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w szczególności poprzez brak prowadzenia zrzutu wód kopalnianych do cieków powierzchniowych, który jest dominującym czynnikiem, stanowiącym o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

Wymienione powyżej wady wskazują na naruszenie przez RDOŚ w Katowicach przepisu art. 77 § 1 *Kpa*, w związku z art. 66 ust. 1 pkt 4, 5, 6, 6a i 7 *ustawy OOŚ*. W ramach ponownego rozpoznania sprawy organ I instancji powinien w szczególności zbadać, czy analizowane warianty przedsięwzięcia spełniają kryterium racjonalności, jak również, czy sporządzona analiza wielokryterialna pozwala na porównanie oddziaływań poszczególnych wariantów przedsięwzięcia na środowisko.

Podsumowując, RDOŚ w Katowicach naruszył zasadę prawdy obiektywnej, wyrażoną w art. 7 *Kpa* w związku z art. 77 § 1 *Kpa* i art. 80 *Kpa*, poprzez przeprowadzenie niewystarczająco szczegółowego postępowania wyjaśniającego, w związku z istniejącymi znaczącymi wątpliwościami dotyczącymi przedsięwzięcia i jego oddziaływania na środowisko, oraz poprzez brak zgromadzenia wymaganych przepisami prawa materialnego dokumentów mających istotne znaczenie w sprawie, co mogło mieć wpływ na podjęte przez organ rozstrzygnięcie. Organ administracji publicznej jest zobligowany do zgromadzenia całego materiału dowodowego koniecznego do ustalenia stanu faktycznego oraz prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy.

Odnosząc się do tych obowiązków należy w szczególności ocenić, że jak wykazano wyżej, RDOŚ w Katowicach nie dokonał prawidłowego i precyzyjnego ustalenia rzeczywistego miejsca realizacji przedsięwzięcia, co stanowi o naruszeniu art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. „a" *ustawy OOŚ*. Po drugie, nie zdołano skutecznie wykazać, że realizacja inwestycji nie spowoduje naruszenia przeznaczenia nieruchomości w granicach obowiązujących planów miejscowych, co stanowi kryterium lokalizacji przedsięwzięcia w świetle art. 80 ust. 3 *ustawy OOŚ*. Ponadto, organ I instancji nie udowodnił, że przedmiotowe przedsięwzięcie nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP: Potok Goławiecki RW20006212994, Mleczna RW20006211889, Gostynia od starego koryta do ujścia RW200019211899, Wisła od Białej do Przemszy RW20001921199, Rów Kosztowski RW2000421294, Przemsza do Białej Przemszy RW200010212999, Imielinka RW20006112994, oraz dla JCWPd nr: 145, 146 i 157, ani nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 „Stawy w Brzeszczach", co mogłoby prowadzić do naruszenia art. 81 ust. 2 i 3 *ustawy OOŚ*. Dodatkowo, konieczne jest uzupełnienie Raportu OOŚ w celu przeprowadzenia pełnej analizy wariantowej inwestycji w świetle przepisów art. 66 ust. 1 pkt 5, 6, 6a i 7 *ustawy OOŚ* i ewentualnej oceny przez organ przesłanek wynikających z art. 81 ust. 1 *ustawy OOŚ*. Zestawienie powyższych nieprawidłowości wskazuje, że decyzja z dnia 1 października 2018 r., znak: WOOŚ.4235.4.2017.AM.66, została wydana z naruszeniem przepisów art. 107 § 1, 2 i 3 *Kpa*.

Mając na uwadze wyrażoną w art. 15 *Kpa* zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, którego istotą jest zapewnienie stronom prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy, w ramach postępowania odwoławczego GDOŚ dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego, w tym wniosku o wydanie decyzji, Raportu OOŚ, zaskarżonej decyzji oraz wniesionych odwołań. Organ odwoławczy odstąpił od rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy co do istoty, poprzez wydanie rozstrzygnięcia merytorycznego, o którym mowa w art. 138 § 1 *Kpa*, bowiem, co zostało wyżej wskazane, RDOŚ w Katowicach nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego w pełnym zakresie, mającym istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Znaczenie wskazanych nieprawidłowości dla rozstrzygnięcia sprawy w przedmiocie określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia wykracza poza dopuszczalność przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego przez organ drugiej instancji, z tego też względu organ ten nie skorzystał z uprawnień wynikających z przepisu art. 136 *Kpa*. Prowadziłoby to bowiem do rozpatrzenia sprawy co do istoty w całym jej kształcie

wyłącznie przez organ odwoławczy, a tym samym skutkowało naruszeniem zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego. Zgodnie z przywołaną zasadą, sprawa administracyjna powinna być dwukrotnie rozpoznana i rozstrzygnięta, przy czym rozpoznanie sprawy oznacza obowiązek dwukrotnego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, najpierw przez organ I instancji, a następnie przez organ odwoławczy.

W toku postępowania odwoławczego GDOŚ rozpatrzył sprawę zarówno co do okoliczności faktycznych, jak i prawnych. W opinii organu odwoławczego, wskazane w treści niniejszej decyzji naruszenia prawa procesowego (w szczególności art. 7, 49, 77 § 1 i 80 *Kpa*) i materialnego (w szczególności art. 66 ust. 1 pkt 5, 6, 6a i 7 *ustawy OOŚ*, art. 80 ust. 3 *ustawy OOŚ*, art. 81 ust. 2 i 3 *ustawy OOŚ*), które miały miejsce w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, uzasadniają uchylenie decyzji RDOŚ w Katowicach z dnia 1 października 2018 r., znak: WOOŚ.4235.4.2017.AM.66, oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji.

Jednocześnie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wyjaśnia, że mając na uwadze, iż powodem skierowania sprawy do ponownego rozpatrzenia były nieprawidłowości wykazane w zaskarżonej decyzji, bez wpływu na treść wydanego rozstrzygnięcia pozostają wnioski stron o przeprowadzenie nowych dowodów w sprawie, w tym w szczególności przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego w dziedzinie geodezji i górnictwa. Zasadność przeprowadzenia wnioskowanych dowodów winna stać się przedmiotem analizy organu I instancji w ramach ponownie przeprowadzanego postępowania w przedmiotowej sprawie. Ponownie rozpoznając sprawę, RDOŚ w Katowicach powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, w oparciu o które zbierze kompletny i niebudzący wątpliwości materiał dowodowy oraz podejmie rozstrzygnięcie na podstawie całości zgromadzonych dokumentów. W ramach postępowania wyjaśniającego należy w szczególności odnieść się do zagadnień poruszonych w uzasadnieniu niniejszego rozstrzygnięcia (str. 7 – 14), zarzutów podniesionych w złożonych odwołaniach, a także ponownie przeanalizować zagadnienia zawarte w opiniach przedłożonych przez strony postępowania (tzw. kontrraportach).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

- niniejsza decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję, zgodnie z art. 64a ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.), dalej *ustawa ppsa*, służy sprzeciw wnoszony na piśmie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji;
- wnoszący sprzeciw na niniejszą decyzję, zgodnie z art. 230 *ustawy ppsa* w związku z § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. *w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2193 ze zm.), obowiązany jest do uiszczenia wpisu od sprzeciwu w kwocie

200 zł. Skarżący, co wynika z art. 239 *ustawy ppsa*, może być zwolniony z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych;

- wnoszącemu sprzeciw, zgodnie z art. 243 *ustawy ppsa*, może być przyznane, na jego wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

z upoważnienia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Zastępca Generalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
Marek Kass

Otrzymują:

1. Adam Rozmus, Krzysztof Krasucki – pełnomocnicy Polskiej Grupy Górniczej S.A., Oddział KWK Piast-Ziemowit, ul. Granitowa 16, 43-155 Bieruń;
2. Pozostałe strony postępowania na podstawie art. 49 *Kpa* w związku z art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. *o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 935) oraz art. 74 ust. 3 *ustawy OOŚ* w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. *o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1712).;

Do wiadomości:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, Pl. Grunwaldzki 8-10 (III piętro), 40-127 Katowice;
2. Urząd Miejski w Jaworznie, ul. Grunwaldzka 33, 43-600 Jaworzno;
3. Urząd Miasta Imielin, ul. Imielińska 81, 41-407 Imielin;
4. Urząd Miasta Mysłowice, ul. Powstańców 1, 41-400 Mysłowice;
5. Urząd Miasta Lędziny, ul. Lędzińska 55, 43-143 Lędziny.